

Există mântuire în afara Bisericii Ortodoxe? Sunt martirii eterodocșilor martiri adevărați pentru Hristos?

Aceasta este o întrebare care macină pe mulți ce doresc mântuirea fraților întru umanitate. Și este dovadă de altruism și dragoste să dorești ca toți să se mântuiască, asemănându-te lui Dumnezeu care «vrea ca toți oamenii să se mântuiască și la cunoștința Adevărului să vină » (I Tim 2, 4).

De aceea mântuirea fraților întru umanitate, dar neortodocși, trebuie să rămână o neliniște în sufletul nostru. Sfântul Ioan Hrisostom spune «Cum vom putea fi atât de lași încât să ne mulțumim cu mântuirea noastră, dat fiind că ne primejduim propria noastră mântuire, dacă nu ne îngrijim de cea a celorlalți? Astfel, într-o luptă, cine nu se gândește decât să scape fugind, se pierde pe el însuși înainte de a-i pierde pe ai săi; dar cine luptă cu vitejie pentru a-și scoate tovarășii din primejdie, se salvează pe sine însuși, scăpându-i pe alții. Viața aceasta e un război neconținut și suntem mereu în prezența dușmanilor, să luptăm așa cum ne poruncește împăratul și căpetenia noastră.”.

Continuă Sfântul Ioan Hrisostom « Ascultați cuvintele pe care le spune în numele Domnului [profetul Ieremia] (...) [Ir 15, 19]; e ca și cum Dumnezeu ar spune: “Cine face cunoscut adevărul aproapelui său, cine îl aduce de la răutate la virtute, Mă imită atât cât e cu putință firii omenești”.(Omilii)

Din această cuvânt al Sfântului Ioan Hrisostom vedem că această neliniște pentru mântuirea fraților, atât creștini dreptcredincioși cât și necreștini sau rău credincioși(sub erezii, ateism sau păgâni), este neliniștea cea bună.

Sfântul Apostol Pavel le spune Romanilor că mântuirea nu vine din faptele Legii Vechiului Testament, Hristos fiind sfârșitul Legii, împlinirea Legii. Legea Vechiului Testament nu putea să aducă singură mântuire oamenilor, ea era pregătitoare pentru primirea de către umanitate a lui Hristos Dumnezeu și Om. Hristos este plinirea Legii și a Profețiilor, nimeni neputând doar din faptele sale, oricât de bune ar fi, să se mântuiască. Deci împlinirea Legii cu strictețe, faptele

bune fără credință în Hristos nu aveau cum să aducă mântuirea. (Romani cap. 10)

Dumnezeiescul Pavel spune : «De vei mărturisi cu gura ta pe Domnul Iisus și vei crede întru inima ta că Dumnezeu L-a ridicat pe El din morți, te vei mântui, căci cu inima se crede spre dreptate, iar cu gura se mărturisește spre mântuire». (Romani cap. 10)

Deci mântuirea nu este un produs al vreunui efort omenesc („în dar sunteți mântuiți, nu din fapte, ca să nu se laude cineva”), mântuirea vine prin credința dreaptă în Iisus Hristos, adică prin primirea acestui dar.

Mântuirea este realizată de Iisus Hristos, Dumnezeu și Om, după cum ne spune Sfântului Chiril al Alexandriei: “Mântuitorul a îndurat aceste lucruri (răstignire, moarte, batjocura) și a făcut pace prin Sângele Crucii Sale, căci am fost vrăjmași ai lui Dumnezeu prin păcat, Hristos a purtat pe lemn păcatele noastre în trupul Său, ca prin moartea Sa să putem muri păcatului și să viețuim întru dreptate”(Cuvântări Catehetice – 23, 33 NPNF, p.91 ed. III). Și aceasta o numim mântuire obiectivă sau generală. Aceasta înseamnă că, în potență, toți suntem mântuiți, dar fiecare persoană trebuie să își însușească roadele întrupării, jertfei, morții și învierii lui Hristos. Însușirea acestei jertfe o numim mântuire subiectivă și se realizează prin unirea fiecărei persoane în parte cu Biserica prin Taina Botezului.

Hristos ne dă posibilitatea să ne mântuim, nu ne mântuiește fără voință noastră, dar ne deschide Împărăția Cerurilor, posibilitate inexistentă până la Întruparea lui Hristos, când, conform Sfintei Scripturi, toți oamenii mergeau în iad, în locuința morților, în Șeol, sufletul rămânând nemuritor, dar nu și în fericire cu Dumnezeu. Ruperea legăturii prin păcatul adamic rămâne valabilă și după moartea trupească, iar omul intră în compania duhurilor căzute și a sufletelor strămoșilor în starea de iad, de suferință, prin lipsa lui Dumnezeu. Deci Hristos deschide posibilitatea mântuirii, nu dă automat mântuire tuturor, indiferent de starea lor față de Hristos, indiferent de patimile lor, de concepțiile lor și de viața lor . Mântuirea înseamnă, așa cum spune Sfântul Pavel, comuniunea cu Hristos cel Înviat, credință conștientă, vie și lucrătoare.

Mântuirea a început prin pogorârea lui Hristos în locuința morților, unde se afla și cel mai mare om născut din femeie, și anume Sfântul Ioan Botezătorul. Nu toate sufletele au plecat cu Hristos din iad, ci numai dreptii Vechiului Testament, din

fiecare neam, care și-au facut alegerea lor în viața pamântească. Sfântul Ioan Hrisostom, în Omilia a XXXVI-a la Matei (pg 447-448), explică faptul că Ioan Botezătorul nu a mers în iad ca să propovăduiască sufletelor de acolo pe Hristos, ci pentru că Hristos nu se pogorâse încă la iad, și atunci el a mers acolo ca orice alt suflet. Sfântul Ioan Hrisostom spune: „Viața de acum este timpul viețuirii noastre (alegerii noastre), după moarte, judecata și osanda; că spune Scriptura: „În iad cine Te va lauda pe Tine?” (Ps. 6,5);” apoi ne arată că mântuirea a venit numai prin pogorarea lui Hristos la iad: „Cum s-au sfaramat portile cele de arama, cum s-au frânt zavoarele cele de fier? (ps106,16) Prin Trupul lui Hristos! Atunci, pentru prima dată, s-a aratat nemuritor trupul, stricând tirania morții. De altfel aceasta arată că puterea morții a fost distrusă, dar nu că au fost iertate pacatele celor ce au murit înainte de venirea lui Hristos....” Mai ușor va fi pământului Sodomei și Gomorei” (Luca 10,12).. vor fi pedepsiți locuitorii Sodomei și Gomorei; vor fi pedepsiți mai blând, dar tot vor fi pedepsiți. Deși au primit pe pământ cea mai grozavă pedeapsă, totuși nu vor scăpa nici de pedeapsă de dincolo.....Nu este oare o nedreptate? Nicidecum! Era cu putință să se mântuiască atunci, chiar dacă nu au marturisit pe Hristos. Pe vremea aceea nu li se cerea asta, ci să nu slujească idolilor și să cunoască pe Adevăratul Dumnezeu....de aceea sunt admirați cei trei tineri din Babilon, pentru că au dus o viață strălucită, plină de fapte bune și pentru că au păzit măsura acestei cunoașteri a lui Dumnezeu; nimic mai mult nu li se cerea. Atunci era de ajuns pentru mântuire numai cunoașterea lui Dumnezeu”, mântuire ce avea să vină prin pogorarea lui Hristos la iad unde se aflau și dreptii împreună cu Ioan Botezătorul. Sfântul Ioan Hrisostom spune că după venirea lui Hristos mântuirea este posibilă numai prin cunoașterea Lui: „Acum însă, nu, ci trebuie și cunoașterea lui Hristos...Dar e drept să fie aruncați în iad cei ce nici n-au auzit de iad? Vor spune: Dacă ne amenințai cu iadul ne-am fi temut și ne-am fi înțeleptit! - Nu cred! Ca și noi cei de astăzi, auzim în fiecare zi vorbindu-ne-se de iad și totuși nu ne sinchisim deloc.....a supăra pe Hristos este mai cumplit și mai înfricosător decât gheena...” Sfântul Ioan Hrisostom ne arată că Dumnezeu nu lasă pe nimeni în negura neștiinței de Dumnezeu, ci a proniat întodeauna că orice om să îl cunoască, fie în Vechiul Testament, fie în Noul Testament, dar nu a mântuit pe nimeni cu forță. Și aceasta este rodul libertății, faptul că Hristos nu ne mântuiește cu forță.

Deci, conform Părinților, Hristos ne-a deschis posibilitatea mântuirii, nu ne-a și mântuit, această fiind rodul conlucrării omului cu Harul necreat al Duhului Sfânt

care, numai prin dorința omului și prin propovăduire creștin ortodoxă îl primim.

Ereticul Origen vorbea despre apocatastază, adică erezia conform căreia toți oamenii și chiar și demonii până la urmă se vor mântui, indiferent că erau păgâni, eretici sau chiar îngeri căzuți .

Pelagius, eretic din sec V, nega Harul Duhului Sfânt ca fiind absolut necesar pentru mântuire, afirmând că omul, indiferent ce crede se poate mântui dacă face fapte bune. De aici ereziile pelagianistă și semipelagianistă care afirmau că omul nu are nevoie să fie în Biserica cea Una, Sfântă, Catholică (sobornicească) și Apostolică că să se mântuiască, fiind suficiente faptele lui bune.

Această erezie apărută în Apus a fost condamnată de Sinodul de la Orange din anul 530, fiind eradicată.

Din păcate această erezie pelagiană revine astăzi sub formă panereziei ecumenismului care afirmă minimalismul dogmatic, sub formă extinsă, anume că e suficient să faci fapte bune în orice religie te-ai afla și te mântuiești, și în formă restrânsă, (vehiculată de Consiliul Mondial al «Bisericilor») anume că e suficient ca cineva să fie botezat în numele Sfintei Treimi și să creadă în Hristos ca Mântuitor personal ca să fie pe drumul mântuirii.

Există și interpretarea eronată a citatului din Romani, luat din context, «Păgânii care nu au lege, din fire fac ale legii, aceștia neavând lege, își sunt loruș lege, legea fiind înscrisă în inimile lor, ... care îi și apară» (Romani 2: 14).

Sfântul Pavel nu spune că păgânii se vor mântui, pentru că au în ei legea conștiinței, sădită natural de Dumnezeu în toți oamenii, ca un receptor pentru a-L putea cunoaște pe Creator, ci afirmă că această conștiință a diferențierii între bine și rău îi judecă sau îi apară. Dar nu că s-ar mântui. Din contra, în contextul Epistolei către Romani tocmai acest lucru se afirmă, cum că fără credință în Hristos, chiar dacă ești iudeu, sub lege, sau păgân, cu legea firii, nu te poți mântui fără a intra în comuniune cu Hristos.

Sfântului Ciprian de Cartagina explică de ce este imposibilă mântuirea înafara Bisericii Ortodoxe : „asemenea oameni (cei născuți în erezie), chiar dacă au fost uciși în numele credinței lor, nu-și vor spăla nici cu sânge greșelile lor. Vina dezbinării e gravă, de neiertat, și suferința n-o poate purifica. Nu poate fi martir cel ce nu este cu Biserica. (...) Nu pot rămâne cu Dumnezeu cei ce nu vor să fie

uniți cu Biserica lui Dumnezeu. Chiar dacă vor arde pe rug sau vor fi dați fiarelor sălbatice, aceea nu va fi coroana credinței, ci pedeapsa trădării, și nu sfârșitul glorios al celui cu virtute religioasă, ci moartea din disperare. Unul ca aceștia poate fi ucis, dar nu poate fi încoronat. Mărturisește că e creștin, ca și diavolul care adesea minte că e Hristos, căci Însuși Domnul ne atrage luarea-aminte și zice: «Mulți vor veni în numele Meu spunând: Eu sunt Hristos, și pe mulți vor înșela.» După cum el nu e Hristos, chiar dacă înșală cu numele, la fel nu poate fi creștin cine nu rămâne în Evanghelia lui Hristos și a adevăratei credințe” [221; 444].

Sinodul de la Laodiceea a dat acest canon care se găsește în Cârma Bisericii numită Pidalion : «Nici un creștin nu se cuvine să părăsească pe martirii lui Hristos și să se ducă la pseudomartiri, adică la ai ereticilor sau la cei ce mai înainte au fosteretici; căci aceștia sunt străini de Dumnezeu. Deci cei ce se vor duce la dâșii să fie anatema. »(Laodiceea canon 34)

De aici se vede clar că înafara Bisericii Creștin Ortodoxe, nu numai că nu este posibilă mântuirea, dar nici martiriul pentru Hristos.

A muri înafara Bisericii pentru o concepție eretică despre Hristos nu îți poate da cununa martirilor, pentru că, Sfântul Pavel spune că cel care nu se luptă după reguli nu primește Cununa, chiar dacă luptă. (II Timotei, 2,5)

Canonul de la Laodiceea este întărit de toate canoanele Bisericii care vorbesc despre interzicerea părtășiei cu ereticii.

Sfântul Ciprian de Cartagina spune că «Înafara Bisericii nu există mântuire» și această afirmație nu a fost negată de conștiința Bisericii, ci întărită de Sfântul Ignatie Briancianinov care exprimă și rezumă învățătura Bisericii într-o scrisoare adresată unei creștine care se scandaliza la ideea că neortodocșii nu se mântuiesc :

«Un singur lucru bun ne e necesar pentru mântuire: credința; dar credința ca lucrare. Prin credință și numai prin credință putem intra în comuniune cu Dumnezeu, prin mijlocul Tainelor pe care ni le-a dăruit El. În deșert dar, și cu păcat cugetați și ziceți că oamenii buni dintre păgâni și mahomedani se vor mântui, adică vor intra în comuniune cu Dumnezeu!...

Nu!... Biserica a recunoscut întotdeauna că există un singur mijloc de mântuire:

Răscumpărătorul! Ea a recunoscut că cele mai mari virtuți ale firii căzute pogoară la iad. Dacă dreptii adevăratei Biserici și făcătorii de minuni, care credeau în Răscumpărătorul ce urma să vină, se pogorau în iad, cum vă închipuiți că păgânii și mahomedanii și ateii, care nu au cunoscut și nu au crezut în Răscumpărător vor căpăta mântuirea, numai pentru că ei vi se par dumneavoastră drăguți și buni, când mântuirea nu se obține decât printr-un singur, vă repet, un singur mijloc, și acesta este credința în Răscumpărătorul.» (Volumul IV, Propovedanii ascetice și scrisori către mireni).

Toți sunt chemați la credința în Hristos și la mântuire, dar puțini sunt aceia care vin și primesc roadele Jertfei de pe Cruce a lui Hristos.

Sfântul Iustin Popovici pune foarte bine în lumină umanismul, sau gândirea după om, în contradicție cu gândirea în Duhul lui Dumnezeu. Oare suntem noi mai buni ca Dumnezeu, Care «atât de mult a iubit lumea, încât a dat pe singurul Său Fiu, pentru ca oricine care crede în El să nu piară ci să aibă Viață Veșnică» (Ioan, 3, 16) ? Sfântul Pavel spune că înțelepciunea și dreptatea lumii acesteia este ca o cârpă lepădată înaintea lui Dumnezeu. De aceea viermele umanismului european și umanismul în general este o îndepărtare de Dumnezeu. Papa Ioan Paul al II-lea a fost un umanist prin excelență și acest veac este asociat cu umanismul, luptătorii pentru dreptate socială (Mahatma Gandhi sau Maica Tereza de Calcuta, Ioan Paul) sunt văzuți ca mântuitori sociali, care sunt puși în locul lui Hristos, reactivând pelagianismul.

Sfânta Scriptură vorbește de un singur mod de a intra în Împărăția lui Dumnezeu, și anume credința în Hristos și comuniunea cu El.

Această comuniune se realizează faptic prin Taina Sfântului Botez în Biserica cea Una Sfântă, Catholicească și Apostolică, adică Biserica Ortodoxă.

Mântuitorul îi spune lui Nicodim: «de nu se va naște cineva de Sus, nu va putea vedea Împărăția lui Dumnezeu» (Ioan 3,3) și apoi subliniază mai clar:

«Amin, amin grăiesc ție, de nu se va naște cineva din apă și din Duh nu va putea să intre în Împărăția lui Dumnezeu» (Ioan 3, 5)

Porunca Mântuitorului către Apostolii Săi dar și către noi toți creștinii ortodocși este: “Mergeți în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la toată făptura. Cel ce va crede și se va boteza se va mântui; iar cel ce nu va crede se va osândi.” (Marcu

16:15-16)

Tâlharul de pe Cruce a fost primul om care a ajuns în Rai, pentru că a mărturisit pe Hristos, și s-a pocăit, s-a spovedit la Hristos. Talharul a ajuns în Rai, așa cum au ajuns toți dreptii Vechiului Testament mai apoi. Duhul Sfânt nu se pogorâse la Cincizecime și nu era încă întemeiată Biserica, deci nu se putea boteza talharul, la fel cum nu se puteau boteza Dreptii din iad, care au fost luați de Hristos în Rai.

Tot Botez este și- **Botezul Sângelui** atunci când cineva moare pentru Hristos.

Dar Botezul sângelui este valabil atunci când un păgân sau eretic lepădându-se de păgânism sau de erezia sa, mărturisește pe Hristosul Ortodox și este martirizat pentru aceasta.

Cineva care moare în comuniune cu un hristos mincinos nu poate intra în Împărăția Cerurilor.

Cunoaștem în mod excepțional **Botezul dorinței** – pentru catehumenii care credeau în Hristos și în Biserica Lui și nu au apucat să primească botezul.

Dacă mântuirea înseamnă comuniunea cu Hristos, așa cum am văzut, înseamnă că în momentul în care intri în comuniune cu Acesta intri în comuniune și cu toți cei care sunt “conectați” la Hristos – cu toți prietenii Lui – care sunt atât cei vii cât și cei adormiți, sfinții. Aceasta se numește Biserica. Deci în momentul în care intri în comuniune cu Hristos intri și în Biserica Lui.

Hristos nu poate fi mincinos și anume nu poate să I se descopere unuia cu sfinții Săi, cu icoane, cu Sfintele Taine, cu ierarhia bisericească și cu sfintele dogme și canoane, iar altuia să I se descopere fără Taine, fără icoane, fără sfinți, fără ierarhia bisericească și fără sfintele dogme. Deci toți care intra în comuniune cu Hristos nu pot avea crezuri diferite, ci toți vor avea același Crez.

Fiind același Hristos, El îl va îndemna pe cel căruia I S-a descoperit să intre în Biserica Lui descoperindu-i Taina Mântuirii în Sfântul Botez, în preoție, în Sfânta Împărtășanie și în același Crez în El.

Cine spune că e în comuniune cu Hristos dar nu se închină la icoane și nu are preoție și nu crede ortodox, de fapt nu e în comuniune cu Hristos, ci e în înșelare, doar crede că e în comuniune, de fapt e în comuniune cu demonii care se prefac în îngeri de lumină și chiar imită pe Hristos.

Dacă Hristos văzând inima unui iehovist, papistaș, penticostal, sau păgân I se va descoperi în chip tainic, îl va îndemna să părăsească eresul sau păgânătatea și îl va conduce la Biserica Ortodoxă.

Ca exemplu avem cazul sutașului Corneliu din Faptele Apostolilor, care era om drept și bun, milostiv, cu multe virtuți, dar toate nemântuitoare.

De aceea Duhul Sfânt a venit la el și a grăit cu dânsul îndemnându-l să meargă la apostolul Petru ca să fie botezat, deci să intre în comuniune cu Hristos și cu Biserica Lui.

Prin aceasta vedem că Dumnezeu este nepărtinitor și nu lasă pe nimeni în beznă morții, dar în același timp cei care rămân înafara Bisericii Ortodoxe – în opoziție cu kakodocsii (rău slăvitorii, cei care blasfemiează în felul acesta pe Duhul Sfânt) nu se bucură de roadele Jertfei de pe Cruce a lui Hristos. Pentru ei Hristos este ca și cum nu ar fi venit și ca și cum nu ne-a mântuit, ei trăind exact ca în perioada Vechiului Testament, în «umbra morții» sufletești, așteptându-i la sfârșit iadul.

Unii aduc ca argument împotriva învățaturii Bisericii Ortodoxe cu privire la mântuire, pe care am expus-o mai sus, așa numita vedenie a Sfântului Nifon al Constantianei, dar nimeni nu a demonstrat autenticitatea și nici continuitatea patristică a acestei «vedenii» care afirmă că erau și păgâni în Rai, dar erau orbi, nu aveau vedere. Chiar dacă această vedenie ar fi adevărată tot nu putem trage concluzia că acești păgâni erau în Rai, pentru că Împărăția cerurilor înseamnă în primul rând vedere duhovnicească, vederea Luminii Necreate, lipsa vederii însemnând de fapt iad.

Lumea dinafară Bisericii Ortodoxe este în puterea celui rău, a diavolului, iar acest lucru se vede cel mai bine chiar prin rugăciunile de exorcizare care se fac catehumenului sau copilașului la Botez.

Până la Botez, spune Sfântul Isac Sirul, diavolul este cuibărit în inima omului, deci este stăpân pe om, împărățind în inimă. Doar prin exorcizările de la botez, apoi prin lepădare și prin Taina Botezului este gonit diavolul din inima copilului sau catehumenului. (Molitfelnic, măn. Petru Vodă – Și suflă preotul de trei ori asupra inimii lui în chipul Sfintei Cruci, și îl însemnează de trei ori, la frunte, la gura și la inimă, zicând: GONEȘTE DE LA DÂNSUL PE VICLEANUL ȘI NECURATUL DUH CARE SE ASCUNDE ȘI SE ÎNCUIBEAZĂ ÎN INIMA LUI; aceasta se zice de trei ori. Înainte de acestea sunt exorcismele – care încep cu

cuvintele: Să te certe pe tine diavole... exact ca la molitfele Sfântului Vasile cel Mare, iar la sfârșit de tot, exact înainte de Crez se fac lepădările.)

Tainele înafara Bisericii nu sunt mântuitoare, ele rămânând sub stăpânirea diavolului care înșeală prin pseudo creștinismele umaniste și pseudo-taine.

Tot cel ce se împărtășește cu împărtășania eretică se face părtaș la tatăl minciunii care a inspirat erezia și anume cu diavolul, spune Sfântul Nicodim Aghioritul. Tainele ereticilor, conform tuturor sfintelor canoane sunt apă de ploaie, neavând caracter mântuitor.

Sintetizând învățătura Sfinților Părinți dar și canoanele Sfintelor Sinoade, mai ales hotărârea Sinodului din Cartagina împotriva pelagianismului care susținea mântuirea înafara Bisericii prin forțe proprii, profesorul Dimitrios Telenghidis afirma la Conferința de la Constanța:

“Nu există mântuire înafara Bisericii, pentru că dacă ar fi existat atunci s-ar fi golit întreaga lucrare de mântuire a lui Hristos, nu ar mai fi avut rost întruparea lui Hristos.

Când vorbim de mântuire înțelegem o comuniune de viață. Hristos când a plecat din această lume le-a spus ucenicilor : «Viața mea o dau vouă». Aceasta nu este viața Lui ca Om ci este viața Dumnezeuului în Treime, este viața necreată, este dumnezeirea, la care noi trebuie să participăm ca să ne mântuim.

Hristos a luat firea umană ca să ne dea posibilitatea de a participa la viața Treimică. Mântuitorul spune «Eu sunt vița, voi mlădițele, dacă o mlădiță nu aduce rod, se taie și se aruncă în foc», ceea ce înseamnă că atunci când cineva nu are Dreapta Credință este tăiat din Biserică, ceea ce au făcut Sfintele Sinoade tăind peeretici din trupul Ei. Așadar nu e posibil ca unul rupt din Biserică să aducă rod, pentru că rodul Bisericii este mântuirea. Diavolul nu se mântuiește pentru că nu are smerenie. Un om dinafara Bisericii nu poate fi smerit, pentru că nu urmează Adevărului descoperit de Dumnezeu Întrupat».

În Sinodiconul Ortodoxiei sunt trecute anatemele împotriva celor care consideră că ar exista Har mântuitor înafara Bisericii Ortodoxe afirmând conform Sinoadelor Isihaste numite împreună și Sinodul IX Ecumenic, care a pornit de la disputa cu ereticul Varlaam de Calabria cu Sfântul Grigorie Palama.

«Cei ce cugetă și zic că toată puterea și energia triipostaticei Dumnezeiri sunt create, ca unii care de aici ne silesc să credem că este creată însăși ființa dumnezeiască - căci energia creată, potrivit Sfinților, va vădi drept creată și firea (din care emană) iar energia necreată va caracteriza ființa necreată -, și de aici sunt în primejdie de a cădea cu totul în ateism, ca unii ce atribuie credinței celei curate și ireproșabile a creștinilor mitologia elenică și adorarea creaturilor, și nu mărturisesc, potrivit celei teologhisite cu dumnezeiască insuflare și cu modul evlavios de a cugeta al Bisericii, că toată puterea și energia naturală a Dumnezeirii celei triipostatice este necreată, să fie anatema» (Sinodiconul epocii Paleologilor - împotriva lui Varlaam și Akindin).

Conform învățăturii romano-catolice, lucrarea lui Dumnezeu de mântuire a oamenilor este ea însăși o creație și atunci înseamnă că nimeni nu se poate împărtăși de Dumnezeu. Umanismul și raționalismul având bazele tocmai în această erezie care spune că nu avem părtășie directă cu Dumnezeu prin Har, prin Sfintele Taine și atunci înseamnă că ei, care neagă Harul Necreat cu ce anume se împărtășesc din Potir? Cu o creație. Deci nu pot avea o comuniune cu Dumnezeu, deci nu pot avea mântuire, care este tocmai comuniunea directă cu Dumnezeu, nemijlocită de ceva creat.

“Aceasta este credința Apostolilor; este credința Părinților; este credința ortodocșilor; această credință mântuiește lumea. Pe acești propovăduitori ai adevăratei credințe, îi laudăm ca pe niște frați și ca pe cei ce dorim să îi avem ca pe părinții noștri, spre slava și cinstea adevăratei credințe» așa afirma Sinodiconul Ortodoxiei (conform originalului grecesc - Triodul în greacă veche - traducerea îmi aparține).

Cu alte cuvinte aceasta este singura credință mântuitoare care te pune în legătură cu Creatorul și Mântuitorul. Lumina cea Necreată, Lumina Taborică este starea de mântuire, de Împărăția Cerurilor, care nu poate veni atunci când te afli în neadevăr, în părtășie cu duhurile necurate.

Evangelhia Înfricoșatei Judecăți (Matei 25:31-46) nu vorbește despre fapte bune în sine, ci de Sfintele Fapte Bune, Hristos numindu-i frați mai mici pe cei care sunt credincioși, nu necredincioși: «Botezul și împărtășirea cu sfintele Taine ne fac frați» (Sfântul Ioan Hrisostom, Omilii la Matei, 897), arătând că Judecata lui Dumnezeu este dreaptă, și că nu se va cere la judecată lucruri peste putință omului de realizat: să dai un pahar cu apă, să vizitezi un bolnav sau întemnițat.

Continuă Sfântul Ioan Gura de Aur : «de ar fi făcut dreptii mii și mii de fapte bune, răsplătirea lor va fi tot un Dar de la Dumnezeu, că li s-a dar Cerul și Împărăția și o atât de mare cinste în schimbul unor atât de mici și neînsemnate fapte» (Omilia la Matei).

De aici se vede că totul este Hristocentric: în fiecare om trebuie să îl vedem pe Hristos. Dacă faptele milei trupești sunt atât de importante, dar faptele milei sufletești, cum ar fi să întorci pe eretic și păgân de la răutatea lui și să îl scufunzi în baia Sfântului Botez Ortodox? Nimeni nu va fi nedreptățit la Judecată și ar fi o blasfemie să gândim că cineva ar fi totuși nedreptățit.

Cineva spunea că Ortodoxia este firea omului, de aceea Duhul Sfânt luminează pe cei care sunt smeriți și primesc descoperire dumnezeiască venind în chip minunat în Biserica Ortodoxă.

Dar Dumnezeu a lăsat propovăduirea Bisericii în mâinile noastre, ale credincioșilor, având puterea de a vesti până la marginile lumii Ortodoxia, ca și frații noștri întru umanitate să audă cuvântul Ortodoxiei și să se mântuiască. De aceea părinții din Sfântul Munte Athos au trimis monahi dar și laici în Africa, la triburi îndepărtate, la aborigeni și în toate colțurile lumii ca să vestească Evanghelia lui Hristos Ortodox.

Dacă avem întradevăr râvnă pentru mântuirea noastră, să ne gândim și la mântuirea neortodocșilor și să mergem să le vorbim de Ortodoxie, așa cum ne pricepem și Duhul Sfânt va vorbi prin noi.

Sfântul Mucenic Daniil Sisoyev spune că având în vedere această tragedie, cum că mântuirea aproapelui neortodox este în mâinile noastre, trebuie să devenim apostoli ai Ortodoxiei în lume prin toate mijloacele și în felul acesta scoatem de sub robia satanei neamurile și ne mântuim și noi sufletul.

Amin.